

ΤΑ ΔΥΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ

-3-

Φῶς μου ἐξού, σὲ δεβαιῶνω, πὼς κάποτες μοῦ ἐ-
γεται νὰ κοῦνω τὸ πρόσωπό μου, νὰ μὴν τὸ βλέπω,
νὰν τὰ συλλογιόμην. Βάσανο τρομερὸ μὲ βασανίζει
καὶ ταοῶζονμαι, βαθιά, βαθιά μου. Ἐ συνειδησὴ μου
ἡσυχία δὲ μοῦ ἀφίρει, μετανιώνω καὶ κλαίω. Κι
δοῦτοῦ, τὸ ξαίρω, ψυχὴ μου, τί θὰ μοῦ πῆς καὶ τὸ
λέω κι ἀπαθὴ μου, πὼς ἐμεῖς οἱ κακόμοιροι δὲ πταί-
με. Μὰ τί νὰ κάνω ποὺ τυραννιοῦμαι, κι ἀνάπαρρη
δὲ δρίσκες ποιεῖνδ᾽ ἡ καρδιά μου;

μον μυρίζουνε ακόμη τὸν καπνὸ σου. "Αχ! Κωστή μου, τὰ φιλιὰ σου, τὰ χάδια σου, τὰ λόγια σου τὰ ἐρωτευμένα, πὺν εἶναι; Μά, πές μου, δὲν τὸ νιώθεις πὺς ἀπ' ἀφ' ἑαυτοῦ πεθαίνω; Ἀγάπη μου, ἀγαπημένη, κάποιες συλλογιόμην πὺς καλὴτερα εἶναι πὺν δὲ μὲ βλέπεις πὺς εἶμαι σὲ κάτ' ὥρες ὅπου ἀπελπίζομαι, τρελαίνομαι, καὶ θασανίζομαι. Νὰ μ' ἐβλεπες, δὲ θὰ μπορούσες, καὶ πάρα πολλὴ θὰ τρωαννίσουνε. Μὰ τί; Καὶ νὰ μὴ μὲ βλέπης, μήπως δὲν εἶναι τὸ ἴδιο καὶ μήπως δὲν τὰ φαντάζεσαι, ἀφοῦ καὶ οὐ, καημένη μου, θὰ τις ξαίρῃς ἀπ' αὐτοῦ σου τέτοιες ὥρες θανάσιμες πὺν σὰν ἀρρώστια τρομερὴ σὲ οἰχνοῦνε κάτω καὶ σοῦ σπάνουνε κόκκαλα καὶ ψυχὴ καὶ σὲ σκοτώνουνε.

Γράφε μου, φίλε μου, γράφε μου γιὰ ἰδνῶμα τοῦ Θεοῦ. "Οχον! τί σταναχώρια καὶ τί καημὸς ἴσια μετὴν ἐροχόμην ἰρίτη! Πὺς θὰ περάσουνε οἱ μέρες ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ θανάτου; Πὺς, πὺς θὰ κάμω; Ἀγάπη μου, πρέπει κάτ' ἑαυτοῦ πὺν εἶναι ἀνάγκη ἀπὸ ἰώρα νὰ τὸ ξαίρῃς. Μοῦ παρὰγγεῖλεις νὰ ζήσω, νὰ κάμω κορυαγίον, νὰ πάρω ἀπάνω μου, νάντέξω. Θέλω νὰ τὸ μάθῃς τὸ λοιπὸν πὺς εἶναι σὶά χέρια σου ἢ ζωὴ μου; ἢ ζωὴ μου κρέμεται ὅλη σὲ μιὰ κλωστή, καὶ ἢ κλωστή ὅπου κρέμεται εἶναι τὰ γράμματά σου "Οσο σοῦ δάξω σὶν ἀγάπη σου τὴν ἴδια, πὺς ἂν τύγῃ καὶ μ' ἀσῆσῃς δίχως γράμματα μιὰ δομάδα ἢ δυό, καθὼς ἔτυγε μιὰ φροῦ, ὅσο σοῦ δάξω πὺς ἀφ' ἑαυτοῦ θὰ σταθῇ ὁ θάνατός μου. Τὸ νιώθω καὶ προτιμῶ νὰ σοῦ τὸ φανερώσω ἀμέσως, καὶ ἔτσι νάχῃς ἐὺν τὴν ἐγ' ἑαυτοῦ γιὰ ὁ καὶ ἂν μπορῇ κατόπι νὰ συνέβῃ σὲ τέτοια πεοίσταση. Μὰ τίποτα δὲ θὰ συνέβῃ, ἀφοῦ θὰ με λυπηθῇ καὶ θὰ μοῦ εἰσαι πάντα καλός. Τὴν εἶδες τῶρα μετὰ τὰ μάτια σου τὴν θαθεῖα τὴν λαθωματιὰ πὺν κάνει ὁλόενα τὴν καρδιά μου νὰ πονῇ καὶ πὺν τὸ αἶμα τῆς τοῦ ἐγ' ἐπ' ἑαυτοῦ θὰ συλλογιόμην τὴν τῶση μου τὴν ἀνάτη. Κωστή, δὲ θὰ τὴν ἀσῆσῃς νὰ κινυνέψῃ. — Φῶς μου, γράφε μου τὰ δλα, δλα, δλα. Δίνε μου δλῆ σου τὴν ζωὴν, ὅλους σου τοὺς λογιουσούς, στυνυτὴ τὴν στυνυτὴν, ὅπως θὰ τὸ κάνω καὶ γῶ. Δίνε μου ὅλη σου τὴν καρδιά, γιὰ νὰ νιώθω τὴν ἀγάπη σου καὶ γιὰ νὰ ζῶ.

Γιατὶ εἶσι μονάχα, σοῦ τὸ ξαναλέω, θὰ μοῦ εἶναι δολετὸ νὰ ζήσω. "Ελα νὰ γλυκάνουμε, ὅσο μπορούμε, νὰ γλυκάνουμε τὴν πίκρα τοῦ χωρισμοῦ μας μετὰ καθ' ἑαυτοῦ τρόπο, νὰ δοροίσουμε τὸν καημὸ μας. "Ελα νὰ ζήσουμε τουλάχιστο μετὰ τὴν ἐλπίδα πὺς θὰ φέξουνε κατόπι καὶ οἱ μέρες οἱ φτυχιόμενες. — "Αχ! Θέ μου, θέ μου, ἰδνωθὰ θαδιά μου, καὶ πρὶ νὰ φύγῃς, πὺς θὰ μοῦ εἶναι ἀδόσταγτος ὁ μισειμός σου. Δὲ σοῦ ἰδλεγα, Κωστή μου; "Ενωθὰ, βλέπεις, πὺς σ' ἀγαποῦσα πὺν πολλὴ ἀπ' ὁ καὶ μπορεῖ κανεὶς ν' ἀγαπήσῃ. Τῶρα τέλειωσε, πάει, περισσότερο δὲ θὰ μοῦ εἶναι δυρατὸ καὶ σ' ἀγαπήσῃ.

Σ' ἀγαπῶ! σ' ἀγαπῶ! σ' ἀγαπῶ! Τί καλὰ πὺν σοῦ ἰδλεγα, φίλε, σταν καθόμουνε μετὰ τὰ μάτια μου σὶά μάτια σου, καὶ τί θεοφάνερα πὺν ἰδλεπες σὶά δικά μου, ὅλο τῆς ἀγάπης μου τὸ πάθος! "Αχ! Οἱ οὐράνιες ὥρες, οἱ ὥρες οἱ ἀξέχαστες, οἱ ὥρες τῆς μέθης καὶ τῆς ζωῆς, πὺν κανένας σὰν καὶ μᾶς ποτὲς δὲ θὰ τις γνῶρισε!

Θυμῶσαι, ἀγαπούλα μου, ἐκεῖνο τὸ δρόδι, σὶν φεγγασκόμιν τῆς μέρας πὺν ξεψυχοῦσε, ὅσο ξπαίξε δῶ.

ἢ μουσικὴ λυπητεροῦς σκοποῦς καὶ παραπονεμένους, μετὰ τὸ βασίλειο τὸν ἥλιο; Φίλε, φίλε μου ἐὺν, γιὰτὶ νὰ μὴν πεθάνωμε καὶ οἱ δύο μας ἐκεῖνη τὴν στιγμή πὺν μᾶς περὶχυνε τὸ εἶναι μας μετὰ μιὰ ἐφτυχία πὺν πέρα πηγαίνει ἀπὸ τὴν δύναμη τοῦ ἀνθρώπου; Νιώθαμε ἀλήθεια μέσα σὶν ψυχὴ μας ἐφτυχία τῶση πὺν μᾶς πείραζε, πὺν πονοῦσαε, πὺν ἀναστενίζαε. "Αχ! ἐγὼ θαρρῶ τόντις πὺς ἀλάκωρη ζωὴ, θλίψη γεμάτη καὶ κλάματα, δὲ θὰ μπορούσε νὰ πλερώσῃ τέτοιες ὥρες. Κωστή, πές μου το, πές το πὺς θὰ ξαναῤῥθουνε, Πές μου τὸ πὺς θὰ ξαναεἰδωθοῦμε. Δὲν μπορῶ πιά, πάρα πολλὴ σὲ θέλω, πονῶ πάρα πολλὴ μακριὰ σου, σ' ἀγαπῶ πάρα πολλὴ, τᾶκούς, μὰ τᾶκούς, πές μου, πὺς τᾶκούς!

Φίλε μου καὶ φῶς μου, γιὰ τὴν τῶση μου τὴν ἀγάπη, θέλω καὶ πάλε νὰ μοῦ τάξῃς πὺς θὰ ζήσῃς γιὰ μένα, πὺς θὰ φροντίξῃς γιὰ τὴν ὑγεία σου, πὺς θὰ δουλέψῃς. Ναί, νὰ μοῦ τὸ τάξῃς πὺς θὰ δουλέψῃς γιὰ τὴν μοναχικὴ σου, γιὰ τὸ χαῖρι τῆς, γιὰ νάχῃς κίνη ἀπόλαυση σὶν καημὸ τῆς. — Σ' ἀγαπῶ. Κωστή μου, φίλε μου, παιδί μου, πατέρα μου καὶ ἀδερφέ μου, μοναδική μου ἀγάπη, πὺν κάθε ἄλλη ἀγάπη, μέσα τῆς ἢ ἀγάπη σου τὴν ἔχει καὶ τὴ χωρεῖ. Σ' ἀγαπῶ καὶ σοῦ εἶναι φοιτῶ, σκληρὸ μοῦ εἶναι νὰ σ' ἀφήσω, ἀκόμη καὶ σὰν ἀφίνω τὸ χαοτὶ ὅπου σοῦ γράφω. Δὲν μπορῶ, δὲν τᾶποκοτῶ νὰ κλείσω τὸ γράμμα μου, νὰ τὸ δουλλώσω. Μοῦ φαίνεται πὺς πάλε σ' ἀποχαιρετῶ καὶ μοῦ σέβρεις. Θέλω μέσα σου νὰ με πάσης, γιὰ νὰ μὴ σ' ἀφίνω πιά. Μὰ νὰ πὺν εἶναι ἢ ὥρα δέκα, ἔτσισε ἢ ὥρα μας καὶ με φωνάζεις, ἀγαπητέ, καὶ θὰ τοαθῇ καὶ θὰ σαλοῖγῃ ἀλάκωρη σου σὶν στυνυτὴ σου πὺν ἀνασπίνω καὶ μετῶ. Θὰ νιώσω καὶ στυλιὰ σου, καὶ τὰ δικά σου τὰ φιλιὰ δλα θὰ σοῦ τὰ δώσω. "Αχ! θέλω, μὰ θέλω καὶ σὶν τὰ τὰ νιώσῃς τὰ γλυκῆστονα στυλιὰ πὺν σοῦ τὰ φιλάνουνε τὰ γέλια σου τὰ λουλαμένα. Ψυχὴ καὶ σᾶκα. θέλω νὰ εἶμαι δική σου. Κωστή μου, καὶ δὲ θέλω νὰ ζήσω πιά παρὰ γιὰ νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ γιὰ νὰ μ' ἀγαπᾷς.

M.

Γράφε μου, γράφε μου, γιὰ νὰ ζῶ.

.....

ΠΕΜΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευὴ τέσσερεις καὶ εἴκοσι ἐλπίδες.

Φίλε μου, φίλε, γιὰτὶ νὰ μὴν τὸ λάβω ἀκόμη τὸ τελέγραμμά σου ἀπὸ τὴν Βενετία; Γιατὶ τάχα νάργῃ καὶ τί θὰ πῇ; Καὶ τί νᾶναι ἢ λύπη ἀφ' ἑαυτοῦ πὺν με πλάκωνει; "Αχ! τί λύπη, τί λύπη! Θαρρῶ πὺς θὰ πεθάνω, καημένη μου ἐὺν. "Εχω λαχτάρα νὰ μάθω πὺς ἔφτασες, σταναχώρια με πᾶναι τρομερὴ, καὶ εἶμαι ἀνήσυχη πὺν δὲν ξαίρω τί δὲν πάει καὶ δάξει ὁ τὸς μου. Κι ὅσοπο προσπαθῶ καὶ τὸ ξετάζω ἥσυχῃ καὶ φρόνιμα καὶ συλλογιόμην πὺς μετὰ τὸ δίχως ἄλλο θὰ μοῦ τελεγράφησες πρῶτ' πρῶτ' ἐδῶ κάπου ἴσως νὰ παρᾶσες τὸ τελέγραμμά σου. Τί ἀπελπισμός! Κωστή μου, Κωστή, πές μου τὸ ἀλήθεια, δὲν εἶναι φρενὴ καὶ τρομάρα τὸ διάστημα τοῦτο, πὺν δάδωρα καὶ ἄπονα χωρίζει δυὸ κακομοῖσα παιδιὰ πὺν σὰν καὶ μᾶς ἀγαπιόμηναι καὶ πὺν σὰν καὶ μᾶς δὲ ζοῦνε, παρὰ ὁ ἐνας γιὰ τὸν ἄλλον; — Πές μου,

ἀγάπη μου, δρέχει σήμερα στή Βενετιά, είναι ὁ οὐρανὸς λυπημένος καὶ χαμηλὸς καὶ μάρτος, ὅπως ἐδῶ ; Δὲν εἶναι μάρτος, δηλαδή, παρὰ μοιάζει σὰν τὴ στάχτη καὶ μοῦ ξεχρεῖται πλήξη. Τὸ νιώθεις, ἄχ ! πές μου, ἴδια ἴδια σ' ἀφήνε τὴ σιγμῇ, πὼς πονῶ καὶ πὼς σὲ φωνάζω ; Σοῦ κατεβαίνει σὰν καὶ μένα θαρεῖα θαρεῖα θλίψη καὶ ἀδόξατο σκελῆτι ; "Αχ ! νὰ σὲ εἶχα ἐδωνά, φῶς μου καὶ μάτια μου καὶ θησαυρὸ μου, καὶ νᾶκλαιγα, μὲ τὸ κεφάλι μου σὶδ σιγῆς σου ἀκουμπιμένο, καὶ γλυκὰ νὰ μὲ νανοῦριζε ἡ ἀγαπητὴ φωνή σου, ἡ λατρεμένη μου, καὶ νὰ μὲ νιαντέβαινε τὰ χάρδια σου σὰν τὸ παιδάκι !

Τῶχω, τῶχω, τῶρα μοῦ τὸ φέρανε τὸ τελέγραμμά σου, πὸν ἴσο τὸ πρόσμενα καὶ τὸ ποθοῦσα. Βέβαια πὼς δὲ μοῦ σήκωσε τὸν καημὸ μου, μὰ λιγότερος τουλάχιστο τὴν ἀνησυχία μου. Πότε, μὰ πότε πιά θάρρη καὶ γοῦμα πὸν νὰ μάθω τὰ καθέκαστα τοῦ ταξιδίου σου ; Μοῦ φαίνεται πὼς ἀπὸ τὸς οἱ τέσσερεις οἱ μέρες ὡς τὴν τρίτη ποτὲ τοὺς δὲ θὰ τελειώσουνε.

Ἡ ὥρα ἐφτά. — Πέρασα τὰ πόγεμα γλυκὰ γλυκὰ καὶ πονεμένα, δὲ φαντάζεσαι, ἄχ ! τί γλύκα καὶ τί θλίψη συνάμα μοῦ μαλακῶνανε τὴν ψυχὴ σὶδ μικρὸ, τὰγαθὸ τὸ γραφεῖο μου, πὸν τὰγαποῖσες, καὶ πὸν θαρρῶ πάντα πὼς σὶδν ἄερα τοῦ ἀκόμη ἀναπνέω καὶ πὸν μοῦ ἀπόμεινε ἀπὸ σένα. Δέ θυγῆκα διόλου. "Οἶω δρέχει ὁλόενα. «Ἡ θρογγὴ σιάζει σὶδ δέντρα, ὅπως στήν καρδιά μου τὸ δάκρυ», καὶ πόθος ἀπεράντο. Πόθος πὸν σὲ συνεπαίρνει καὶ πὸν πεθαίνεις μοῦ ἦθε, ψυχὴ μου, γιὰ σένα. Τί κάνεις, τί κάνεις τὴ σιγιτὴ πὸν δὲ σ' ἔγω καὶ πὸν ἡ ἀπελπισία μὲ κατασπαράζει ; — Στὶς πεντέμιοι πῆρα τοῦτ' ἔβριξα μιὰ ματιὰ στὶς φημερίδες προτοῦ νὰ τὶς δώσω τῆς μάννας, — ἔπειτα, κρύωνα λιγάκι καὶ εἶπα νὰ μοῦ ἀνέφρονε τὴ φροτιά, καὶ ἔμεινα κάμποση ὥρα μπροστὰ στὴ φροτιά μου νὰ ἀνιερῶμαι καὶ νὰ κλαίω καθισμένη στὴν πολιοῦνα μου, καὶ νὰ θιθῆται ἡ ψυχὴ μου στὴν ψυχὴ σου, καὶ νὰ συλλογιόμην τὴν ἀναπνεύσασα, τὴ λυπητοῦσά μας τὴν ὥρα πὸν τὴν περνοῖσασα πάντα μαζί, τὴν ὥρα πὸν ὁ ἥλιος θαυλιέθει. Κοιτῆ, θυμῶσαι, πές μου, θυμῶσαι τὴν ἀλάλητη γλύκα τῆς σιγιμῆς ἐκείνης πὸν λιώνουμε καὶ οἱ δυὸ μας ; Πὼς ζῆς, φίλε μου ἐοῦ, καημένε καὶ παιδιασμένε, πὼς ζῆς, μὲ τὸν ἔρωτα πὸν σὲ καλεῖ, δίγως τὰ χάρδια μου καὶ δίγως τὰ φιλιὰ μου ; "Αχ ! πὼς τὰκούει τὰ ξεσωνήματά σου τὰπελπισμένα, πὼς σοῦ ἀπαντῶ καὶ γὰ μὲ τὴν ἴδια τὴν ἀπελπισία ! — Βλέποντας τὴ φλόγα πὸν κάνει καὶ τριζοτρεῖσασα τὸ ἔκτα στὴν τσιμινέα, θινιθῆκα πὼς τὴν πασαυοῦν τοῦ μισμοῦ σου καὶ οἱ δυὸ μας ἄερα εἶπασα πὼς κοινῶνουμε σὶδ σιγιτῆς μου, τὸ μικρὸ, ἥστε οἱ ἀπὸ τὸ πόνημα, σὰν ἀνεβήκαμε, καὶ πὼς μοῦ ζήτησες. Κοιτῆ μου, νὰ μῆς ἀνέφρονε λίγη φροτιά. "Ἐπειτα, γιὰ τὸ πῶς καὶ οἱ δυὸ μας κοινῶν ἔρωτα στὴ φροτιά τὴν ἀντιπνεύσασα, ὁ ἔνας πλῆνι στὴν ἄλλω καὶ μὲ τὸ γέλια μου σὶδ γέλια σὸν πλενιμένα, κλήνουμε καὶ κοινῶνιζόμεθα καὶ γελῶσασα ὑάλιστα. "Οἶ ! πόσο μακριὰ μου εἶναι τόσος ἡ γασιομένη ἐκείνη σιγιτὴ καὶ πόσο κλαίω τόσος πὸν τὸ συλλογιόμην !

Τέτοια θνεῖρα ἔβλεπα μὲ τὸ νοῦ μου, ὅσο ζεσταίνονται στὴ γωνιά, καὶ μοῦ φάνηκε πὼς ξαναζοῦσα

καὶ ἄλλη θαρεῖα μαζί σου, τὴν περασμένη τὴν παρασκεβή, ἐδῶ καὶ ὀκτὼ μέρες ὡσπότες. Στὶς ἐφτά παρὰ τέταρτο, ἄφησα κατὰ κατὰ τὶς φιληνάδες μου σὶδ Χορεφτὸ κάτωκ' ἔβριξα, διασπασμένη, ἀνυπόμονη, μὲ θέρη καὶ μὲ ἀντάρα, νὰ σ' ἀνταμῶσω, πὸν μὲ πρόσμενες.

Σὲ θυγῆκα σὲ ταραχὴ μεγάλη καὶ ἐκλαιγες μοναχὸς σου. Βγῆκες ὅσω ἀπὸ τὴν κάμερα, νὰρῆς σὶδ σύγκαλὰ σου, μὰ σὰ γύριες, εἰσυνε ἀκόμη ἑλισσόμενος, καημένε μου Κοιτῆ, καὶ δύναμη δὲν εἶχες, τὰ δάκρυα νὰ θασιάξῃς. Μείναμε μόνοι. Τότε: — ἄχ ! ποῖος σὰν καὶ μᾶς τὴν ξαίρει τὴν ἡδονή, τὸν καημὸ καὶ τὸ μεθῆσι τῆς καρδιάς μας, ἐκείνη τὴ σιγιτὴ; — τότες ἔπεσες στὴν ἀγκαλιά μου, καὶ μοῦ εἶπες καὶ μοῦ μολόγησες τὴν πλήξη, τὴ λαχτάρα, τὴν ἀθυμία σου τὴν τρομερή. καὶ ἔπειτα ἐγὼ σὶδ μάγουλά σου τὰ δάκρυα, τᾶπινα σὶδ μάτια σου μέσα καὶ σ' ἔσφιγγα στὴν καρδιά μου ἀπάνω, τρελά, τρελά, γιὰτὶ μὲ συνεπαίρνανε καὶ μένα ὁ πόνος καὶ ἡ ἀγάπη. — καὶ σὲ χάδεβα γλυκὰ, καὶ τὸ κατώρθωσα σὶδ τέλος νὰ σὲ παρηγορήσω καὶ νὰ σὲ ἡσυχάσω. "Αχ ! τὴν ἀλησμόνητη θαρεῖα μας !

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΑΠΙΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ....

Ἀπ' ὅλα πὸν περάσαμε
Τίποτε πιά δὲ μένουν !
Μόνο γλυκὲς ἀνάμνησες
Σ' αὐτὰ μᾶς ξαναφέρνουν.

Καὶ ὄλεπω μὲς σὶδ μάτια μου
Τὸ μορφο μεσημέρι,
Πὸν μᾶς ἀπαλοχάδεβε
Τῆς θάλασσας τ' ἀγέρι.

Βλέπω τὴ δόξα ποῦμπασε
Ξέγνοιαστοι σὰν παιδάκια,
(Καὶ οκίζαμε γοργόβρετοι
Τὰ μπλάβα κυματάκια.

Ξεχάσαμε τοὺς πόνους μας,
Τοὺς φλογερούς καημούς μας,
Καὶ σὰν τραγοῦδια θράξαμε
Τοὺς ἀναστεναγμούς μας.

"Αχ ! ὅλα αὐτὰ πιά πέρασαν.
"Ας εἶτανε καὶ πάλι
Μαζὶ νὰ ξαναβλέπαμε
Τ' ἀμμουδιαστὸ ἀκρογιάλι !

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ πὸν πέρασαν
Τίποτε πιά δὲ μένουν !
Μονάχα θύμησες γλυκειῆς
Σ' αὐτὰ μᾶς ξαναφέρνουν....